

הַלְבוֹת נַעֲרָה בְּתוּלָה פֶּרֶק ב

א. חֲמִשִּׁים כֶּסֶף שֶׁלֶקְנֶס, הֵם דְּמֵי הַנָּאֵת שְׂכִיבָה בְּלִבָּד. וְחֵיב הַמִּפְתָּה לַתֵּן בִּשְׁת וּפָגָם, יִתֵּר עַל הַקֶּנֶס הַקָּצוּב בַּתּוּרָה; יִתֵּר עָלָיו הָאוֹנֵס, שֶׁהוּא נוֹתֵן אֶת הַצֶּעַר: שֶׁהִנְבְּעָלָת בְּרָצוֹנָה, אֵין לָהּ צֶעַר; וְאִנּוּסָה, יֵשׁ לָהּ צֶעַר וְכֵן הוּא אוֹמֵר בְּאִנּוּסָה "תַּחַת אֲשֶׁר עָנָה" (דְּבָרִים כב, כט). נִמְצָא הַמִּפְתָּה מִשְׁלֵם שְׁלוֹשָׁה דְּבָרִים קֶנֶס, וּבִשְׁת, וּפָגָם; וְהָאוֹנֵס, אַרְבָּעָה קֶנֶס, וּבִשְׁת, וּפָגָם, וְצֶעַר.

ב. קֶנֶס, שׁוּוֹה בְּכָל; אֶחָד הֵבֵא עַל בֵּת כּוֹהֵן גָּדוֹל, וְאֶחָד הֵבֵא עַל בֵּת גֵּר אוֹ מִמְזֵרֶת קֶנֶסָה חֲמִשִּׁים כֶּסֶף. אֲבָל הַבִּשְׁת וְהַפָּגָם וְהַצֶּעַר אֵינָן שׁוּוִין בְּכָל, וְצָרִיכִין שׁוּמָה.

ג. פִּיצֵד שְׁמִינֵי הַבִּשְׁת: הַכֹּל לְפִי הַמִּבְיֵשׁ וְהַמִּתְבִּיֵשׁ שְׁאִינוֹ דּוֹמָה הַמִּבְיֵשׁ נַעֲרָה חֲשׂוּבָה וּמִמְשַׁפְּחָה מִיַּחְסָה, לְמִבְיֵשׁ קִטְנָה עֲנִיָּה בְּזוּיָה; וְאִינוֹ דּוֹמָה הַמִּתְבִּיֵשׁ מֵאָדָם חֲשׂוּב וְגָדוֹל, לְמִי שֶׁבִיֵּשׁוּ אֶחָד מִן הַנְּבָלִים וְקָל מִן הַקָּלִים. וְלִפִּי זֶה, רוֹאִין הַדִּינִין מַעֲלָתָהּ וּמַעֲלָתוֹ; וְשְׁמִינֵי כַּמָּה מִמוֹן רְאוּי לְאֲבִיָּה וּלְמִשְׁפַּחְתָּהּ לַתֵּן וְלֹא יֵאָרֵעַ לָהֶן דְּבַר זֶה מֵאָדָם זֶה, וְכִמּוּהוּ חֵיב לְשֵׁלֶם.

ד. פָּגָם, לְפִי יִפְיָה רוֹאִין אוֹתָהּ כְּאִלוֹ הִיא שִׁפְחָה נִמְכֶּרֶת בְּשׁוּק, כַּמָּה הִיא שׁוּוֹה בְּעוֹלָה וְכַמָּה הִיָּתָה שׁוּוֹה בְּתוּלָה, כְּשֶׁאָדָם רוֹצֶה לְקַנּוֹת שִׁפְחָה בְּתוּלָה לַתֵּנָה לְעַבְדּוֹ, שֶׁהוּא רוֹצֶה בַּהֲנָאָתוֹ וְטוֹבָתוֹ; וְרוֹאִין כַּמָּה פְּחָתָה, וִישְׁלֵם.

ה. צֶעַר, לְפִי קִטְנוּתָהּ וּבִנְיָן גּוֹפָה וְלִפִּי שְׁנֵי וְגוֹפּוֹ אוֹמְדִין כַּמָּה הָאֵב רוֹצֶה לַתֵּן וְלֹא תִצְטָעֵר זֹו מִזֶּה, וְיִתֵּן.

ו. הַמִּפְתָּה נוֹתֵן בִּשְׁת וּפָגָם, מִיָּד; וְאִינוֹ נוֹתֵן אֶת הַקֶּנֶס אֲלֹא אִם כֵּן לֹא נִשְׁאַה, שְׁנֹאמֵר "וְאִם-מֵאֵן יִמָּאֵן אֲבִיָּה, לַתֵּתָהּ לוֹ כֶּסֶף יִשְׁקַל, כַּמָּהֵר הַבְּתוּלָת" (ראַה שְׁמוֹת כב, טז). אֲבָל הָאוֹנֵס נוֹתֵן אַרְבָּעָה דְּבָרִים מִיָּד, וְכוֹנֵס; לְפִיכֵן כְּשֶׁתִּרְצֶה לְהַתְּגַרֵּשׁ, אוֹ אִם מֵת אֵין לָהּ כָּלוּם.

ז. בָּאוּ עָלֶיהָ שְׁנַיִם, אֶחָד כְּדִרְכָּהּ וְאֶחָד שְׁלֹא כְּדִרְכָּהּ: זֶה שֶׁבֵּא עָלֶיהָ שְׁלֹא כְּדִרְכָּהּ אִם הוּא רֹאשׁוֹן, חֵיב בְּבִשְׁת וּפָגָם; וְאִם הוּא אַחֲרוֹן, חֵיב בְּבִשְׁת בְּלִבָּד, שֶׁכֶּכֶר נִפְגָּמָה. וְזֶה שֶׁבֵּא עָלֶיהָ כְּדִרְכָּהּ בֵּין רֹאשׁוֹן בֵּין אַחֲרוֹן, חֵיב בְּקֶנֶס וּבִשְׁאֵר הַדְּבָרִים; אֲבָל אֵין בִּשְׁת וּפָגָם שְׁלֵבֶת שְׁלֹא נִבְעָלָה כָּלָל, כְּבִשְׁת וּפָגָם זֹו שֶׁנִּבְעָלָה שְׁלֹא כְּדִרְכָּהּ.

ח. כֶּכֶר הוֹדַעְנוּ הַבְּנוֹת שְׁאִין לָהֶן קֶנֶס, וְעֶשֶׂר הֵן הַבּוֹגֶרֶת, וְהַמִּמָּאֲנָת, וְהַמְּגִרְשֶׁת, וְהָאִילוֹנִית, וְהַשּׁוֹטָה, וְהַחֲרָשֶׁת, וְהַגִּיּוֹרֶת, וְהַשְּׁבוּיָה, וְהַמְּשַׁחֲרֶרֶת, וְהַיּוֹצֵא עָלֶיהָ שֵׁם רָע; וְשְׁאֵר הַבְּנוֹת, יֵשׁ לָהֶן קֶנֶס.

ט. כָּל בֵּית שֵׁישׁ לָהּ קֶנֶס יֵשׁ לָהּ בִּשְׁת, וּפָגָם; וְאִם הִיָּתָה אִנּוּסָה, יֵשׁ לָהּ צֶעַר. וְכָל בֵּית שֵׁישׁ לָהּ קֶנֶס כֵּךְ אֵין לָהּ לֹא בִּשְׁת וְלֹא פָגָם, אִם נִתְּפַתָּהּ; וְכֵן אִם נֶאֱנָסָה, חוּץ מִבּוֹגֶרֶת וּמִמָּאֲנָת שְׁוֹטָה וְחֲרָשֶׁת.

י. פִּיצֵד: הָאוֹנֵס אֶת הַבּוֹגֶרֶת וְאֶת הַמִּמָּאֲנָת אֵף עַל פִּי שְׁאִין לָהֶן קֶנֶס, יֵשׁ לָהֶן בִּשְׁת וּפָגָם וְצֶעַר; וְהָאוֹנֵס שְׁוֹטָה אוֹ חֲרָשֶׁת, מִשְׁלֵם צֶעַר בְּלִבָּד. אֲבָל הַמִּפְתָּה אֶת כָּלָן, פְּטוּר מִכָּלוּם.

יא. אֵין אָדָם מִשְׁלֵם קֶנֶס בְּכָל מְקוֹם, בַּהוֹדָאֵת פִּיּוֹ אֲלֹא עַל

פי עדים. לפיכך האומר, אנסתי או פתיתי בתו שלפלוני אינו משלם קנס; אבל משלם בשת ופגם, בהודאת פיו. וכן בת שתבעה איש בדין ואמרה לו, אנסת או פתית אותי, והוא אומר, לא היו דברים מעולם הרי זה נשבע שבועת הסת: שאלו הודה, היה משלם לה בשת ופגם וצער על פי עצמו.

יב. אמרה לו, אנסת אותי, והוא אומר, לא כי אלא פתיתי הרי זה נשבע שבועת התורה על דמי הצער, ומשלם בשת ופגם: שהרי הודה במקצת הטענה, כמו שיתבאר במקומו.

יג. שלושה דברים שלמפתה, וארבעה שלאונס הרי הן שלאב, שכל שבח נעורים לאב; ואם אין לה אב, הרי הן שלעצמה. מפתה או אנוסה שלא תבעה עד שבגרה, או עד שנשאת, או עד שמת האב הרי הארבעה דברים או השלושה, שלה. עמדה בדין ותבעה אותו, ואחר כך בגרה או נשאת הרי הן שלאב; ואם מת האב אחר עמידתה בדין הרי הן שלאחין, שהן יורשי האב: מעת שעמדה בדין, זכה בהן האב.

יד. הבת שנתארסה ונתגרשה, קנסה לבדו לעצמה; נאנסה או נתפתתה ואחר כך נתקדשה לאחר, קנסה ושאר הדברים לאביה שאין הארוסין מוציאין מרשות האב.

טו. אני אומר, שזה שנאמר בתורה "אל-תחלל את-בתך, להזנותה" (ויקרא יט, כט) שלא יאמר האב, הואיל ולא חיבה תורה מפתה ואונס אלא שיתן ממון לאב, הריני שוכר בתי הבתולה לזה לבוא עליה בכל ממון שארצה; או אניח זה לבוא עליה בחנם, שיש לאדם למחל ולתן ממונו לכל מי שירצה: לך נאמר "אל-תחלל את-בתך, להזנותה".

טז. שזה שחיבה תורה לאונס ולמפתה ממון, לא מלקות בשארע הדבר מקרה, שלא מדעת אביה ולא הכינה עצמה לך, שדבר זה אינו הווה תמיד, ואינו מצוי; אבל אם הניח זה בתו הבתולה מוכנת לכל מי שיבוא עליה, גורם שתמלא הארץ זמה, ונמצא האב נושא בתו והאח נושא אחותו, שאם תתעבר ותלד לא יודע בן מי הוא.

יז. והמכין בתו לך, הרי היא קדשה. ולוקה הבועל והנבעלת, משום "לא-תהיה קדשה" (דברים כג, יח); ואין קונסין אותו, שלא חיבה תורה קנס אלא לאונס ומפתה. אבל זו שהכינה עצמה לך, בין מדעתה בין מדעת אביה הרי זו קדשה; ואסור קדשה אחד הוא, בין בבתולה בין בבעולה. ולפיכך אמרו חכמים שהיוצא עליה שם רע בילדותה, אין לה קנס כמו שבארנו שהרי זו בחזקת שהפקירה עצמה לדבר זה, ברצונה.